УДК 378.1(477)

ОСНОВНІ НАПРЯМИ РЕФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Наталія Юріївна Сердюк,
кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри іноземної філології, перекладу та методики навчання
ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний
університет імені Григорія Сковороди»,
м. Переяслав-Хмельницький, Україна

Анотація

Стаття присвячена реформам вищої освіти України. У статті проаналізовано основні етапи розвитку сучасної української вищої освіти за останні п'ятнадцять років, розглянуто результативність впровадження важливих нормативно-правових актів. Автором уточнені деякі позитивні зміни у реформуванні національної вищої освіти, менш позитивні та нейтральні (ті, що не призвели до гарних результатів). У статті також визначено ряд основних, на думку автора, напрямів розвитку сучасної вищої освіти в Україні.

Ключові слова: *освіта, вища освіта, нормативно-правовий акт, закон, реформування, зміни, напрям, європейський стандарт.*

Постановка проблеми контексті сучасної педагогічної думки та її зв'язок із важливими науковими і практичними завданнями. Сучасний етап розвитку України характеризується кардинальними змінами у системі освіти, пов'язані з її інтеграцією в єдиний загальноєвропейський освітній простір. Особливої значущості в цьому процесі набуває реформування національної вищої освіти. З огляду на те, що міністр освіти і науки України Л. Гриневич вважає застарілим прийнятий у 2014 р. Закон України «Про вищу освіту» і запрошує брати участь у підготовці змін до нього [8], вважаємо, що реалізація да-

ного завдання в першу чергу вимагає визначення та уточнення головних, стратегічних пріоритетів її розвитку. Тож, вважаємо статтю, що присвячена основним напрямам реформування вищої освіти України, актуальною.

Аналіз досліджень і публікацій. Дослідженню питань щодо проблем ефективного реформування освіти, у тому числі вищої, присвячена ціла низка праць таких науковців, як В. Андрущенко, Г. Артемчук, Я. Болюбаш, В. Войтенко, М. Євтух, Л. Зязюн, В. Луговий, В. Коцур, В. Кремень, О. Навроцький, С. Ніколаєнко та багато інших. Проте питання основних напрямів розвитку національної вищої освіти залишається, на нашу думку, спірним і недостатньо висвітленим.

Формування цілей статті. Мета статті – визначити основні напрями реформування сучасної вищої освіти України, на основі аналізу її розвитку за останні п'ятнадцять років.

Виклад основного матеріалу. Одним із показників ефективного розвитку будь-якої держави є високий рівень освіти її громадян, чого, на жаль, поки що не можна сказати про Україну. Попри великий ряд інновацій, введених у нашу освітню систему за останні п'ятнадцять років, вона ще повністю на наблизилася до європейських і світових стандартів.

Одна з перших спроб підвищити якість вищої освіти та ефективність її діяльності була зроблена у 2002 р., через прийняття Закону України «Про вищу освіту», який показав себе з часом як той, що не повністю відповідає цілям і завданням реформування національної системи вищої освіти в контексті європейських вимог.

Відлік нового етапу розвитку сучасної української вищої освіти можна також розпочати з 19.05.2005 р., коли наша країна приєдналася до Болонського процесу, а освіта зазнала значних змін, деякі позитивні й оптимістичні, інші – не дуже. Основними заходами, які були зроблені за

Болонським вимогам та на сьогодні можуть бути визначені як позитивні, вважаються: 1) запровадження кредитної системи обліку наданих студентам освітніх послуг; 2) перехід до стобальної від п'ятибальної шкали оцінювання знань [2, с. 3]; 3) введення ступенів бакалавра і магістра та системи циклів вищої освіти (отримання вищої освіти – кваліфікації спеціаліста або магістра неможливо без завершення першого циклу – бакалаврату); 4) розширення співпраці із закордонними навчальними закладами [7, с. 283]; 5) запровадження зовнішнього незалежного оцінювання та врахування його результатів при вступі до закладів вищої освіти. Менш результативними вважаємо наступні зміни: 1) створення правової основи функціонування вищої школи (не дуже позитивне, - оскільки однак вона потребує змін і доповнень); 2) зниження аудиторного навантаження на студентів та збільшення часу для самостійної підготовки (нейтральна зміна, оскільки, на нашу думку, збільшивши години самостійної роботи студентів саме за рахунок зменшення обсягу навчальних годин, особливо з профільних дисциплін, може зменшитися результативність співпраці викладача й студента, рівень знань майбутніх фахівців, а, звідси, їх професійної підготовки загалом); 3) вимога стрімкого входження у навчання сучасних інформаційних технологій не була надто позитивно реалізовано, оскільки переважно у закладах освіти залишилася стара технічна база.

Зазначимо, що наступний етап хвилі змін в освіті почався з 25.06.2013 р., коли вийшов Указ Президента України «Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року», у якому містилися стратегічні напрями розвитку освіти, серед яких було визначено: 1) реформування системи освіти, в основу якої покладатиметься принцип пріоритетності людини; 2) оновлення згідно з вимогами часу нормативної бази системи освіти; 3) модернізація структури, змісту та організації освіти на

засадах компетентнісного підходу; 4) створення та забезпечення можливостей для реалізації різноманітних освітніх моделей, створення навчальних закладів різних типів і форм власності; 5) побудова ефективної системи національного виховання, розвитку і соціалізації дітей та молоді; 6) забезпечення доступності та безперервності освіти протягом усього життя; 7) формування безпечного освітнього середовища, екологізації освіти; 8) розвиток наукової та інноваційної діяльності в освіті, підвищення якості освіти на інноваційній основі; 9) інформатизація освіти, вдосконалення бібліотечного та інформаційно-ресурсного забезпечення освіти і науки; 10) забезпечення проведення національного моніторингу системи освіти; 11) підвищення соціального статусу педагогічних і науково-педагогічних працівників; 12) створення сучасної матеріально-технічної бази системи освіти [9]. Проте сьогодення свідчить, що не всі зазначені вище напрями отримали повного розвитку, наприклад № 4, 5, 7, 11 та 12 тощо.

Також у ній визначено основні завдання розвитку вищої освіти: 1) приведення мережі вищих навчальних закладів і системи управління вищою освітою у відповідність із потребами розвитку національної економіки та запитів ринку праці; 2) створення дослідницьких університетів, розширення автономії ВНЗ; 3) перегляд та затвердження нового переліку професій педагогічних і науково-педагогічних працівників; 4) розроблення стандартів вищої освіти, зорієнтованих на компетентнісний підхід, узгоджених із новою структурою освітньо-кваліфікаційних (освітньо-наукових) рівнів вищої освіти та з Національною рамкою кваліфікацій; 5) розширення взаємодії ВНЗ з установами Національної академії наук України та Національної академії педагогічних наук України щодо розвитку наукових досліджень у сфері вищої освіти; 6) залучення роботодавців до співпраці з ВНЗ, зокрема, до участі у розробленні стандартів вищої освіти, організації проход-

ження практики студентами, вирішенні питань надання першого робочого місця випускникам; 7) дальше вдосконалення процедур і технологій зовнішнього незалежного оцінювання навчальних досягнень випускників навчальних закладів системи загальної середньої освіти, які виявили бажання вступити до ВНЗ, як передумови забезпечення рівного доступу до здобуття вищої освіти; 8) переоснащення навчальної, науково-методичної та матеріально-технічної бази ВНЗ [9]. Проте, як бачимо сьогодні, не всі заплановані завдання були виконані, наприклад № 2, 6, 8.

Інший важливий етап починається з прийнятого Верховною Радою України 01.07.2014 р. нового Закону України «Про вищу освіту», який встановлює основні правові, організаційні, фінансові засади функціонування системи вищої освіти, створює умови для посилення співпраці державних органів і бізнесу з вищими навчальними закладами на принципах автономії вищих навчальних закладів, поєднання освіти з наукою та виробництвом з метою «підготовки конкурентоспроможного людського капіталу для високотехнологічного та інноваційного розвитку країни, самореалізації особистості, забезпечення потреб суспільства, ринку праці та держави у кваліфікованих фахівцях» [5].

Реалізація нового закону дозволила отримати наступні ключові результати у 2014–2017 рр.: запроваджуються нові стандарти вищої освіти на основі компетентнісного підходу; підготовка докторів філософії в аспірантурі за новими освітньо-науковими програмами; вимоги до здобувачів учених звань доповнені необхідністю мати міжнародний сертифікат з іноземної мови, індексовані у системі Scopus або Web of Science наукові публікації, пройти стажування за кордоном; оновлено порядок призначення студентських стипендій; законодавчо забезпечені гарантії діяльності органів студентського самоврядування, які створюються та функціонують окремо від студентських проф-

спілок; впровадження норм академічної доброчесності та боротьби із плагіатом; розширено академічну автономію ВНЗ (можливість самостійно формувати навчальну програму в межах вимог освітніх стандартів, які не можуть включати вказівок на конкретні дисципліни, що їх необхідно викладати студентам; скасовано усі міністерські вимоги щодо обов'язкових навчальних дисциплін); запроваджено процедуру прямих демократичних виборів ректора колективом університету [3, с. 58]. На нашу думку, сюди також треба додати й такі:

1. Основним критерієм вступу до закладу вищої освіти законодавчо встановлено зовнішнє незалежне оцінювання (ЗНО) знань та умінь осіб, які бажають здобувати вищу освіту на основі повної загальної середньої освіти, та встановлено порядок його проведення.

2. Встановлено такі освітні рівні, як «молодший спеціаліст», «бакалавр», «магістр», та такі ступені, як «доктор філософії» і «доктор наук» [1]. Освітній рівень «спеціаліст» прирівнюється до «магістра», а «кандидат наук» до «доктора філософії». Також ВНЗ мають право видавати власні документи про вищу освіту, дипломи державного зразка, а також додатки до дипломів європейського зразка. Проте, негативним є те, що англійський зразок диплому має деякі граматичні недоліки, наприклад неправильний порядок слів та інші, а певним недоліком перекладу додатку до дипломує те, що різні заклади по-різному перекладають дисципліни, спеціалізації тощо.

Варто зазначити динаміку змін щодо освітніх рівнів української вищої освіти. Спочатку відбувався перехід від чотирьохступеневої системи вищої освіти (молодший спеціаліст-бакалавр-спеціаліст-магістр), що включає отримання чотирьох відповідних освітньо-кваліфікаційних рівнів, до триступеневої (бакалавр-спеціаліст-магістр), потім відбувається перехід до двоступеневої системи (бакалавр-магістр), яку мають майже всі європейські держави. Також Закон

України «Про вищу освіту» передбачає можливість перехресного вступу до закладу вищої освіти, тобто вступити для здобуття ступеня магістра на основі бакалавра, здобутого за іншою спеціальністю, за умови успішного проходження додаткових вступних випробувань.

3. Створене та почало функціонувати Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО) [1], яке здійснює ліцензійну експертизу, акредитацію спеціальностей.

4. Впроваджено вимоги до опанування викладачами іноземних мов (зокрема англійської).

5. Зменшене навчальне навантаження викладача на рік (з 900 год. до 600 год.), дещо піднята оплата праці викладачів і стипендія студентів (хоча і зменшено кількість стипендіатів).

Проте, незважаючи на активне реформування вищої освіти України, практика показує, що вона й досі має безліч недоліків.

Наступним важливим етапом реформування вищої освіти нашої країни стає прийняття 05.09.2017 р. Закону України «Про освіту», який передбачає повну 12-річну середню освіту, обов'язковим підтверджуванням кожного її рівня (з трьох) сертифікатом ЗНО, створення Нової української школи (НУШ) та інші не менш важливіші зміни, що у подальшому сприятиме новим реформам у вищій освіті, – це підтверджує міністр освіти і науки України Л. Гриневич, яка говорить, що Закон України «Про вищу освіту» застарів і потребує змін, що 2018 рік буде присвячено їх розробці [8]. Також у працях багатьох науковців-освітян останніх завжди повторюється про актуальність і своєчасність модернізації вищої освіти. Так, наприклад твердження Н. Білоцерківської 2014 року, про те, що «саме зараз дуже важливо наблизити українську освіту до міжнародних стандартів, забезпечити її реальними та ефективними теоретичними і практичними розробками,

оптимізувати структуру, забезпечити високоякісними кадрами» [1, с. 16], на жаль, є актуальним і сьогодні, - це свідчить про те, що, хоча і Україна наближається до європейських стандартів, вихід на міжнародний рівень потребує ще чимало часу, зусиль, змін, різноманітних досліджень, нових нормативно-правових актів і т. д.

Зазначимо, що 13.03.2017 р. відбулася прес-конференція «Вища освіта в умовах реформи: зміни громадської думки», під час якої було презентовано результати опитування думки населення «Освіта в Україні», у тому числі стосовно першочергових кроків для покращення якості вищої освіти, серед яких вони виділяють: 1) боротьба з усіма проявами корупції і нечесності у ВНЗ – 44 % (у 2015 р. – 59 %); 2) стимулювання наукової діяльності у вишах (39 % проти 32 % у 2015 р.); 3) підвищення оплати праці викладачів – 37 % (у 2015 р. – 38 %); 4) налагодження співпраці з кращими світовими університетами – 35 %; 5) більше пов'язування викладання з потребами майбутньої професії – 33 % (у 2015 р. – 37 %) [4]. Повністю підтримуємо думку українців і зазначаємо, що також цікавими були б результати опитування населення, зробленого цього року.

Таким чином, на цей час в Україні у системі освіти та вищої освіти запроваджено суттєві реформи, серед яких приєднання України до Болонської системи, закріплення двоступеневої освіти, кредитно-трансферної системи ECTS, ЗНО, прийняття Закону України «Про вищу освіту», «Про освіту», створення НУШ та ін. Проте, окрім позитивних змін у реформуванні національної вищої освіти, нами було розглянуто деякі менш позитивні та нейтральні, як ті, що не призвели до гарних результатів, з огляду на що, визначимо ряд основних напрямів розвитку вищої освіти в Україні:

1. Оновлення законодавчо-нормативної бази у сфері вищої освіти.

2. Забезпечення якості освітніх програм і їх відповідність сучасним вимогам, підсилення їх вже існуючими ефективними практичними розробками, українськими та зарубіжними, та впровадження новітніх технологій в практику закладів вищої освіти.

3. Забезпечення сучасної матеріально-технічної бази закладів.

4. Забезпечення якості професорсько-викладацького складу закладів вищої освіти, у тому числі:

– значне підвищення оплати праці (завдяки системі премій, грантів та інших форм заохочення, наприклад за формування позитивного іміджу закладу вищої освіти, або ж за проведення занять іноземною мовою тощо);

– забезпечення за державний рахунок міжнародної академічної мобільності як обов'язкової складової педагогічного працівника, через кількамісячне підвищення кваліфікації за кордоном та участь у міжнародних програмах тощо;

– здійснення оцінки рівня професійної майстерності викладачів при укладанні контрактів через систему критеріїв (якість публікацій, а не їх кількість, рівень володіння іноземною мовою чи мовами, ступінь залучення у міжнародні програми, індекс Хірша, науково-експертна діяльність, навчальна та викладацька активність, науковий ступінь і вчене звання тощо).

5. Залучення іноземних грантових програм у вищу освіту і створення українських.

6. Впровадження дієвої політики недопущення академічної недоброчесності та плагіату у науці, створення системи санкцій за них.

7. Подолання корупції у закладах вищої освіти.

8. Розвиток студентського самоврядування у закладах вищої освіти. Оскільки «сучасний вищий навчальний заклад повинен формувати нову генерацію української інтелігенції, яка братиме участь у розбудові незалежної європейської держави» [6, с. 183].

Підсумовуючи все вищесказане, можна дійти висновку, що українська освіта ще потребує вдосконалення, оскільки наразі майже кожний заклад вищої освіти в такий складний для країни соціально-політичний час, намагаючись відповідати високим вимогам сьогодення, бореться за власне виживання в умовах підвищеної конкурентності у сфері освітніх послуг та демографічної кризи.

Висновки дослідження і перспективи подальших розвідок у досліджуваному напрямі. На основі розгляду деяких позитивних, менш позитивних і нейтральних змін (що не призвели до гарних результатів) у реформуванні національної вищої освіти, вважаємо за необхідне запровадити реформи у таких напрямах, які ще не набули високої ефективності. Такими напрямами вважаємо: 1) оновлення законодавчо-нормативної бази у сфері вищої освіти; 2) забезпечення якості професорсько-викладацького складу закладів вищої освіти; 3) забезпечення якості освітніх програм і їх відповідність сучасним вимогам, підсилення їх вже існуючими ефективними практичними українськими та зарубіжними розробками; 4) забезпечення сучасної матеріально-технічної бази закладів вищої освіти; 5) залучення іноземних грантових програм у вищу освіту і створення українських; 6) впровадження дієвої політики недопущення академічної недоброчесності та плагіату у наукових дослідженнях, створення відповідної системи санкцій за них; 7) подолання корупції у закладах вищої освіти. Виконання реформ у вищезазначених напрямах, на нашу думку, не лише підсилять європейські стандарти в нашій системі освіти, а й допоможуть закладам вищої освіти України швидше дістатися міжнародного рівня та утримуватися на ньому.

Перспективи наукових розвідок вбачаємо у дослідженні питань забезпечення якості освітніх програм закладів вищої освіти.

Список використаних джерел

1. Білоцерківська Н. Г. Реформування вищої освіти в Україні: правові аспекти. Форум права. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2014_4_4.pdf (дата звернення 10.01.2017).
2. Борейко В., Борейко Г. Здобутки і невдачі Болонського процесу в Україні. Бібліотека наукових статей StattiOnline. URL: http://www.stattionline.org.ua/pedagog/106/19929-zdobutki-i-nevdachi-bolonskogo-procesu-v-ukra%D1%97ni.html (дата звернення 10.01.2017).
3. Вища освіта в Україні : порядок денний для реформ / За заг. ред. Ніколаєва Є. Б. URL: http://www.kas.de/wf/doc/kas_49848-1522-13-30.pdf?170911150030 (дата звернення 10.01.2017).
4. Вища освіта в умовах реформи : зміни громадської думки. Сайт Профспілки працівників освіти і науки України. URL: https://pon.org.ua/novyny/5511-vischa-osvta-v-umovah-reformi-zmni-gromadskoyi-dumki.html (дата звернення 10.01.2017).
5. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р., № 1556–VII. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення 11.01.2017).
6. Лізньова Н. Ю. Пріоритетні напрями розвитку студентського самоврядування. *Вісник Львівського університету. Серія педагогічна.* Львів, 2006. Вип. 21, Ч. 1. С. 182–189.
7. Росул В. В., Кобаль В. І. Вища освіта України : стан проблеми і перспективи. Міжнародний науковий вісник : збірник наук. доповідей за матеріалами XXI Міжнар. наук.-практ. конф. «Перспективні шляхи й напрями вдосконалення освітньої системи у світлі Болонського процесу», 16–19 листопада 2010 року. Ужгород : ЗакДУ, 2011. Вип. 2(21). Ч. 1. С. 283–290.
8. Стаття «Лілія Гриневич : прийнятий у 2014-му ЗУ «Про вищу освіту» запровадив багато потрібних новацій, але сьогодні він уже застарів та потребує змін». Сайт Міністерства освіти і науки України. URL: https://mon.gov.ua/ua/news/liliya-grinevich-prijnyatij-u-2014-mu-zu-pro-vishu-osvitu-zaprovadiv-bagato-potribnih-novacij-ale-sogodni-vin-uzhe-zastariv-ta-potrebuye-zmin (дата звернення 11.01.2017).
9. Указ Президента України «Про національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року» від

25.06.2013 № 344/2013 URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/344/2013 (дата звернення 10.01.2017).

References

1. Bilotserkivska N. H. Reformuvannia vyshchoi osvity v Ukraini: pravovi aspekty. Forum prava. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2014_4_4.pdf.
2. Boreiko V., Boreiko H. Zdobutky i nevdachi Bolonskoho protsesu v Ukraini. Biblioteka naukovy Retrieved fromkh statei StattiOnline. Retrieved from http://www.stattionline.org.ua/pedagog/106/19929-zdobutki-i-nevdachi-bolonskogo-procesu-v-ukra%D1%97ni.html.
3. Vyshcha osvita v Ukraini : poriadok dennyi dlia reform / Za zah. red. Nikolaieva Ye. B. Retrieved fromhttp://www.kas.de/wf/doc/kas_49848-1522-13-30.pdf?170911150030.
4. Vyshcha osvita v umovakh reformy : zminy hromadskoi dumky. Cait Profspilky pratsivnykiv osvity i nauky Ukrainy. Retrieved from https://pon.org.ua/novyny/5511-vischa-osvta-v-umovah-reformi-zmni-gromadskoyi-dumki.html.
5. Zakon Ukrainy «Pro vyshchu osvitu» vid 01.07.2014 r., № 1556–VII. Retrieved from http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18.
6. Liznova N. Yu. Priorytetni napriamy rozvytku studentskoho samovriaduvannia. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriia pedahohichna*. Lviv, 2006. Vyp. 21, Ch. 1. S. 182–189.
7. Rosul V. V., Kobal V. I. Vyshcha osvita Ukrainy : stan problemy i perspektyvy. Mizhnarodnyi naukovyi visnyk : zbirnyk nauk. dopovidei za materialamy XXI Mizhnar. nauk.-prakt. konf. «Perspektyvni shliakhy y napriamy vdoskonalennia osvitnoi systemy u svitli Bolonskoho protsesu», 16–19 lystopada 2010 roku. Uzhhorod : ZakDU, 2011. Vyp. 2(21). Ch. 1. S. 283–290.
8. Stattia «Liliia Hrynevych : pryiniatyi u 2014-mu ZU «Pro vyshchu osvitu» zaprovadyv bahato potribnykh novatsii, ale sohodni vin uzhe zastariv ta potrebuie zmin». Sait Ministerstva osvity i nauky Ukrainy. Retrieved from https://mon.gov.ua/ua/news/liliya-grinevich-prijnyatij-u-2014-mu-zu-pro-vishu-osvitu-zaprovadiv-bagato-potribnih-novacij-ale-sogodni-vin-uzhe-zastariv-ta-potrebuye-zmin.
9. Ukaz Prezydenta Ukrainy «Pro natsionalnu stratehiiu rozvytku osvity v Ukraini na period do 2021 roku» vid 25.06.2013

№ 344/2013. Retrieved from http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/344/2013.

Наталья Юрьевна Сердюк,
кандидат педагогических наук, доцент
кафедры иностранной филологии, перевода и методики обучения
ГВУЗ «Переяслав-Хмельницкий государственный педагогический
университет имени Григория Сковороды »,
м. Переяслав-Хмельницкий, Украина

Сердюк Н. Ю.

ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ РЕФОРМИРОВАНИЯ СОВРЕМЕННОГО ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ УКРАИНЫ

Аннотация

Статья посвящена реформам высшего образования Украины. В статье проанализированы основные этапы развития современного украинского высшего образования за последние пятнадцать лет, рассмотрена результативность внедрения важных нормативно-правовых актов. Автором уточнены некоторые положительные, менее положительные и нейтральные (те, которые не привели к хорошим результатам) изменения в реформировании национального высшего образования. В статье также определен ряд основных, по мнению автора, направлений развития современного высшего образования в Украине.

Ключевые слова: *образование, высшее образование, нормативно-правовой акт, закон, реформирование, изменение, направление, европейский стандарт.*

Nataliia Serdiuk
Doctor of Philosophy in Pedagogy (Ph.D), Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Foreign
Philology, Translation and Methods of Teaching,
SHEE «Pereiaslav-Khmelnytskyi Hryhorii Skovoroda
State Pedagogical University»
Pereiaslav-Khmelnytskyi, Ukraine
E-mail: serdiuk-n@ukr.net

Serdiuk N.

MAIN DIRECTIONS IN THE REFORMATION OF MODERN HIGHER EDUCATION OF UKRAINE

Abstract

The article is devoted to the higher education reforms in Ukraine. The article analyzes main stages in the development of modern Ukrainian higher education over the last fifteen years; beginning of which is characterized by some main historical events and the passage of important official documents. It also examines the effectiveness of the implementation of these normative legal acts, such as the Decree of the President of Ukraine «On the National Strategy for the Development of Education in Ukraine until 2021», the Law of Ukraine «On Higher Education» and the Law of Ukraine «On Education». The author has specified some positive, less positive and neutral, those that did not lead to good results, changes in the national higher education reformation.

The author of the article has also identified a number of main directions in the reformation of modern higher education in Ukraine: 1) updating the legislative and normative base in the sphere of higher education; 2) ensuring teaching staff quality at higher education institutions; 3) ensuring the quality of educational programs and their compliance with modern requirements, strengthened by effective practical developments already existing in Ukraine and abroad; 4) providing higher education institutions by modern material and technical base; 5) foreign grant programs involving into Ukrainian higher education and creating national grant programs; 6) introducing the effective policy of preventing academic insecurity and plagiarism in scientific research, creating an appropriate system of sanctions for them; 7) overcoming corruption in higher education institutions. The author made a conclusion that implementing reforms in the above-mentioned directions will not only strengthen the European standards in the Ukrainian educational system, but also help native higher education institutions to reach an international level quickly and fix on it.

Key words: *education, higher education, normative and legal act, law, reform, change, direction, European standard.*